

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de dōne ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cātra expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr̄u 52. ANULU XX.

Sabiu, in 29 Iuniu (11 Iuliu) 1872.

tru celelalte pārti ale Transilvanie si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si fieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscrerale se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ore cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

pre o jumetate de anu (Iuliu-Decembre) alu anului 1872. — Pretiulu abonamentulu pre 1/2 de anu e:

Pentru Sabiu 3 fl. 50 cr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca 4 fl. v. v.

Pentru Romania si strainatate, 6 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu intardia cu tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugamu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandamu on. publ. avisurile postali, (Posta-Utalyany. — Post-Anweisung.) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“
in Sabiu.

„Pester Lloyd“ si passivitatea.

O lumina trista se reverasa asupr'a incidentulu dela 27 Iuniu in Alb'a-Iulia. In vre-o cate-va cuvinte atinsesemu bucuria diarielor sasesci candu credeau inca ca conferinta Alba-Iuliana reprezenta opiniunea natiunei romane, si superarea acelor'a, candu fura necesitate a vedea ca in realitate conclusele acelei conferinte sunt nisce vorbe gole, ale unoru omeni, cari nu compteza cu cele ce se intempla in lume, ci numai cu fipsele loru idei.

Ori de care latore vomu privi impregiararea acest'a, ea ne este martora, ca actulu finalu alu conferintei nu pote fi decatu in contra binelui nationalu romanu, caci vedemu ca concetatiunii de alta nationalitate, cari in conferinta loru dela Mediasiu ni arunca manusi'a, in cestiunea Salistei-Talnaci-Branu, cestiune vitale intru catu vinu romanii in atingere cu sasi, se bucura candu vedu ca romanii le facu cale libera sa ne represente, sa ne apese cu influinta loru in diet'a venitoria.

Aceste sunt lucruri, cari acum dupa experientie secularie nu ne mai suprindu. Este o a dou'a natura a unoru conlocuitori, cari, prin unu usu-abusu indelungatu, nu-si potu intipui altu-feliu asigurat'a esistintia loru, decatu prin incalcarea romaniloru.

Nu scimu inse ce sa dicemu candu audimu cate o voce din regiunile acele, unde impartialitatea guvernului aru trebui sa sufle asi'a de cu putere, incatu vocile din atinsele regiuni sa fia numai echulu, numai resunetulu impartialitatiei, ecuitatiei si dreptatiei.

Noi amu creditu si credemu inca ca e in interesulu statulu ca pretensiunile cetatieniloru sa se resolve spre multamirea acestor'a. Amu creditu si credemu inca, ca statulu prin mijlocele ce le are, sa esecuteze acest'a fara de a caula in fati'a cui-va, avendu numai privintia la dreptatea ce are sa efpetueze si la esistintia si integritatea sea; iera deca mai observa elu, ca suntu chiaru intre cetatieni elemente de acele ce-si dau totu concursulu pentru delaturarea greutatiloru ivite in afaceri de statu, apoi pre aceste elemente celu putienu sa nu le ignoredie.

A trecut'u dōne sessiuni intregi dietale si dorintiele nostre in directiunea acest'a au remasu in

cea mai mare parte neimplinite. Legile aduse in trensele, in ceea ce ne privesco pre noi romanii lasa pentru noi o suma mai mare de dorintie pana sa ne vedemu pusi in pusetiunea ce o pote pretinde fia-care cetatienu alu statulu; iera pentru cele ce suntu a se face ni se imbiia o suma de temeri, ca ele voru fi de aceeași natura fatia cu noi, precum suntu cele dej'a aduse.

Pana si calea de a ni pute esprime parerile nostre la loculu competente o vedemu ingradita cu felu de felu de greutati si atunci, candu noi romanii ni damu toti silintia de a o obli, celu putienu pre acest'a, spre a pute fi baremu ascultati. Ba ne vine a crede ca ratacirile ce se arata in o parte a natiunei nostre, afla spriginu si se nutrescu continuu, pentru ca apoi sa ni se pota face imputari iera dōne romaniloru, ca noi suntemu caus'a nesuccederei unui rezultatu favoritoriu, de-si este invederatu ca favorea acest'a nu ne privesco numai si numai pre noi romanii ca atari, ci ca pre cetatienu ai statulu si pre statulu la care apartinemu.

Cand'u aru fi vorb'a ca sa ilustramu disele nostre cu exemple, amu pute aduce multe, si inca de natura destulu de delicata, exemple, cari aru trebui sa atinga chiaru regiunile inalte. Pentru acum inse sa atingemu numai o impregiarare, carea este destulu de momentosa, si carea revarsa o lumina destulu de neimbucuratoria asupr'a tuturoru binevoitoriloru statulu.

In unulu din nrii ultimi ai diariulu „Pester Lloyd“ damu preste unu articulu intitulatu: „Politica romaneloru passivisti“. In acestu articulu, dupa ce se arata cum progresza de imbucuratori cristalisarea referintieloru interne ale statulu in ceea ce privesco pre croati, pre serbi si sasi, se arunca asupr'a romaniloru, carii singuri mai stau de latari si maniosi nu voru sa partcipe la opera regenerarii. Insi, ce e dreptu, urmarile politice passive, pre cari le-amu repetitu si noi de atatea ori, si cari, ca atari, contienu multu tristu adeveru.

Departu dela noi ca sa damu espressionu vre-unui resimtiementu, caci se da din partea numitulu diariu atat'a insemnate unei conferinte, in carea de o parte n'a fostu representata natiunea romana intraga, iera de alta parte, in carea numai o mica majoritate, si si aceea compusa din partea cea mai putienu versata in cestiuni politice, a fostu pentru o procedere politica passiva. Ceea ce e notoricu din partea mentionatulu diariu este, ca acest'a, carele sta aproape de regimu si este adese resunetulu regimulu, desconsidera cu ore-care placere chiaru si acea parte din conferinta, ce a decretatu passivitatea, carea de-si const'a din passivisti se intrepuse energicu pentru o politica activa si trece cu totulu cu vederea acea parte considerabila a natiunei, carea lucra si astadi din resputeri pentru de a pute ajunge la o intelegere, la oblierea diferentieloru intre o natiune ce a ereditu din seculu asupriri, si de alta parte intre elementele ce apartienu acelor'u ce stau in fruntea afaceriloru statulu.

Partea acest'a din urma a romaniloru, despre carea „P. Ll.“ din inaltimea pedestalulu seu nu scie nimic'a, fara de a ascepta vre-unu spriginu dela cine-va, a avutu sa se lupte cu greutatile cele mai mari, cautandu de o parte sa domolosca simtiemintele cele dej'a destulu de vatemate prin nedreptatile din trecut'u si acum intaritate pana la afectu prin desconsiderarile cele noue comise in secululu alu IX si de alta parte cu insisterea cea cu pre putienu succesu, ba putemu dice, fara de succesu, la locurile competente pentru ameliorarea sortiei romaniloru, celu putienu in unele privintie mai partiale, dara totusi afundu taitorie in esistintia, in respectulu unui poporu cum suntu romanii.

„Pester Lloyd“ pote nu scie ca tote aceste

lasa numai neincredero in inimile romaniloru. Acelu diariu inse va scia catu este de greu omulu preste totu a se desbraca de o insemnata parte a fiintiei sele si a suferi durerile cu sange rece si a spera firma si atunci in vindecarea dureriloru sele, candu vede ca i se paralizeza usulu unei medicie vindecatorie.

„Pester Lloyd“ aru trebui sa scie, ca astadi d. e. se face ce-va spre a domili reulu acest'a preste care densulu in Pesta, in biroulu seu redactionale, pote asi'a de usioru trece la ordinea dilei? seu deca aceea ce se face este calea cea adevrata spre ajungerea scopulu?

Firesce ca limbagiulu ce-lu porta lu vedesco ca nici nu pote sa-lu interesadie asi'a ce-va. Ba deca unu jurnalulu ca „Pester Lloyd“ pre romanii din Ungaria ii arunca dea valm'a intre opusetiunali de professione, pre cei ardeleni in passivitate si pre cei din Romania i barbaresce pentru ca suntu nemultiamiti cu insultele ce le suferu din partea venitoriloru de evrei, se vede ca sistematicu este in contra elementulu romanescu intregu, din si afara de statulu austro-ungurescu. Si in fati'a unei astfelu de tiente se vede ca densulu predic'a ce o tiene passivistiloru nu e alta ce-va decatu o oca-siune bine venita de a-si recori inim'a asupr'a romaniloru, a-i areta ca suntu necapaci preste totu pentru imbunatatiri si le spune prin o adresa indirecta ca la ce sa se ascepte si in viitoriu.

Cu tote ca se sustiene din multe pārti, ca diurnalulu acest'a este organulu regimulu din Bud-a-Pest'a, noi din cele de mai susu nu mai putemu crede, ca densulu reprezenta interesele regimulu, caci in casulu acest'a, pre care nu voimu sa-lu admitemu nici decum, elu aru representat nisce interese, caroru, aru spune lumei, ca regimulu li este scupsu si atunci tote sperantiele de a ajunge la implinirea justetoru pretensiuni ale natiunei romane a priori aru fi ilusorie.

Deci purtandu noi comptu de fenomenele politice indigitate in fruntea acestoru sire si de cele caroru s'au datu espressionu prin diariulu „Pester Lloyd“ trebue sa cautamu a le aduce la valoarea loru cea adevrata, si la acest'a aduse, trebue sa ne intarimu si mai tare in convingerile nostre cele neclatite, ca suntu o suma de factori considerabili, carii in tote modurile se temu de o procedere activa a romaniloru, pentru cuventulu, ca atunci nu mai potu ave preteste de a-i desconsidera.

A romaniloru este dara dator'a de a judeca ce au ei sa faca. A romaniloru este dator'a sa scie, pre care cale au ei sa proceda candu se vedu intre atatea elemente loru contrarie; la cari cu durere trebue sa marturisimu, vedemu adaugandu-se, din nesciintia si din interese reu cuprinse, si unii dintre romani, unii dintre romani, carii aru fi chiamati de a servi causei loru cu multu mai bine de cum o servescu.

Avemu acea sperantia firma, ca nu va trece multu si voru cade si soldii de pre ochii celoru ce contribuie atatu de multu la conturbarea unei procederi sanatoase a romaniloru, unei procederi unice salutarie.

Congresulu despre a carui intrunire noi nu desperamu nici pre unu momentu, va consolidat natiunea romana din Transilvania, seu deca uneltiriloru ostile va succede a mai tiente o fractiune separata de interesele nationali romane, celu putienu se va pregoti drumulu, pre care dreptele pretensiuni ale romaniloru sa nu mai pota fi respinse sub nici unu cuventu.

Atunci si „P. Ll.“ si va cunoasca retacirea sea in ceea ce privesco romanii si va vedea, ca ei nu suntu pedec'a consolidarei referintieloru interne si ca indreptatirea natiunei romane va fi unu elementu puternicu ala integritatiei statulu austro-ungurescu, de-si elementulu acest'a este si voiesce a ramane si in viitoriu elementu romanescu.

„Nemere” din Brasiou spune ca majoritatea (compusa din sasi) comisiunii centrale electorale de acolo au sters din listele alegatorilor 1000 de alegatori, pre cari aceea-si comisiune ii a fostu inscrisu dejá; se intelege, ca ce pre cari ii a ajunsu acésta neindurata sörte suntu nesasi. Acea-si föia reproduce si unu circulariu alu comitetului electorale sasescu cátra membrii comisiunii centrale de nationalitate saséca prin care acesti'a se provóca a luá nesmintitu parte la siedintiele comisiunii din 13 si 21 Iunie a. c. Din motivarea acelu circulariu, ca trebuie sa fia toti membri sasesci de fatia la siedintiele acele, se vede ca „c a u s ' a s a s é s c a ” aru fi fostu förte ameninfiata, pentru ca, dupa cum se exprima comitetulu in circulariu, ea va fi perduta, la alegerea deputatiloru, déca va lipsi unulu séu doi din comisiune.

Dupa informatiunile ce le potemu capatá dela câte unu privatu de pre acolo audimu, ca románii, ungurii si nemtii au datu proteste preste proteste la ministeriu contr'a nelegaleloru stergeri, dara n'amu potutu aflá inca nimic'a déca ministeriulu a respunsu ce-va la protestele reclamantiloru. Ce va face ministeriulu asiá dara inca nu putemu sci. Déca cum-va consideratiuni, cari nu potu avea locu voru lasá cá sa se faca alegerile pre bas'a listeloru indreptate de sasiu din comisiunea centrale, cei nedreptatiti voru protestá la diéta si diéta de siguru va nimici alegerea cea nedrépta si dreptatea va trebui sa invinga, pentru cá sa se reprezente odata si c a u s ' a c e t á t i e i s i d i s t r i c t u l u i Brasioulu, dara nu numai caus'a cea exclusiva a minoritátiéi sasesci.

Diariile unguresci si nemtiesci au inceputu a se acupá cu proiectulu de programu alu comitetului nationale din Sabiu. Pána acum avemu inse numai festrasede din proiectu. Apretiarea lui va urmá mai tárdiu.

Diariile sasesci continua si acum a aratá o deosebita simpatia cátra „passivitatea” romániloru. Mirare ca nu au adoptat'o si ei in programulu loru.

Jurnalele románe in cestiunea jidoviloru.

(Urmare si fine.)

„Hei, responsulu la acést'a este förte simplu: pentru ca si Franci'a si Germani'a si alte tieri au ómeni de statu, cari punu esistenti'a nationale a tierii mai pre susu de interesele loru meschine, pre cându la noi esista individe de acele care tiindu a satisfaca apetentiele loru de putere si de dominatiune prin ajutorulu strainiloru; si astu-feliu cáuta a profitá de ori-ce, spre a-si asicuré aliati, pentru inadusirea simtiriloru poporulu.

Astu-feliu déca passione este undeva in tier'a nóstra, passionele nu suntu de cátu in anim'a si in faptele insusi acelor'a cari calificá de passione sacrele instincte de conservatiune nutrité de seculi in anim'a poporulu románu.

FOISIÖRA.

Drepturile in scól'a poporale.

(Urmare din nr. 50.)

Reprivire.

Omulu traindu in societate nu póte face numai, ce voiesce elu, ci are sa-si indreptéde faptele sele dupa orenduielele statorite de cátra societatea, in care traiesce.

Totu omulu cá membru alu societátiéi (membru alu familiei §. 1. — alu comunei §. 2. b, — alu tienutulu municipalu §. 3. b, — alu statulu §. c.) are anumite drepturi si detorintie, pre care i le prescriu legile societátiéi, si elu trebuie sa-si apere drepturile si sa-si implinéscá detorintiele sele, cá sa póta trai fericitu.

A. Fiinti'a dreptulu.

Cautandu la drepturi preste totu ne vinu mai întâiu inainte dóue intrebári: ce este dreptulu? — cum se nasce dreptulu? —

I. Ce este dreptulu?

1. Fia-care omu din societate póte lucrá cá membru alu familiei sele alu comunei, alu tienutulu municipalu si alu statulu, in care traiesce, adeca póte face neopritu de nimenea ei dupa voi'a sea libera astfeliu de fapte, pre cari 'lu ingaduescu, sa

„Sa scia inse bine detractorii nostrii inver-siunati, ca románu nu pieré; ca Románi'a are pre Dumnedieu care nu a parasit'o nici odata si nu o va parasit'o nici in acésta grea incercare!

„Totulu, ce-i dreptulu, concurge spre a ne ingrigi pána acum. Asiá vedemu dicédu-se in o depesia telegrafica cu dat'a din Londonu 7 Iunie, ca Lordul Granvill primindu o deputatiune jidovésca i-aru fi respunsu ca in acésta privintia elu tratéza cu poterile garantii. Acésta scire se pare a se l gá cu acele respándite ca din afacerile jidoviloru s'aru cáutá a se luá pretestu de o desbatere diplomatica in privintia situatiunii statulu nostru. Dupa cele ce vedemu inse pána acum, Turci'a pare a fi decisa a nu primí punerea cestiunii pre unu asemenea terenu. Ea pare a sustienea ca nu este midilocu decátu o cestiune de administratiune interiöre a Romániéi, in care dupa tractate nime nu se póte amestecá.”

„Curierulu de Iassi” care pána mai de-une-di pare-ni-se ca nu se aretá hostile jidoviloru, esasperatu de atátea intrigi si infamie jidovesci 'si indreptá si elu tóte fortiele, contr'a jidoviloru, si, in numerulu seu dela 9 Iunie, intr'unu frumosu articulu intitulatu „Cestiunea israelita” iéta ce dice între altele:

„Tóta pres'a européna si cea americana, totu curentulu de idei ce misca lumea dela unu capetu la altulu, este indreptatu in contra nóstra; nu dóra ca s'aru gândi lumea totu-déun'a la noi din caus'a acést'a; dara cându se gândesce, o face cu ura, cu dispreciu, cáci de amintirea nóstra stau lipite icónele uriciöse a persecutiunii, a nedreptátiéi, a barbariei. Asiá ne canoscu pána si locuitorii din Australi'a si póte ca vr'unu negru s'o fi infioratu adose-ori cétindu cumplitele fapte pre cari le primimu cá dreptu comise de noi, fára ale respinge, fára a protestá in contra-le in numele dreptátiéi si alu adevéruului. Pericululu ce resulta de aici este multu mai mare de cátu cum 'lu credemu; perdemu prin acést'a necalificabila tactica de calomnie si de sapare din partea dusimaniloru nostri ori-ce simpatia la popórele culte din lume. Pre cându guvernele suntu multu mai bine informate séu potu sa nu fia, inse nu vréu sa arete adevérat'a loru scire despre cele petrecute, din diferite motive, popórele nu au alte isvóre pentru cunoscinti'a loru decátu jurnalele, de cátu cele ce scriu si se spunu de adversarii nostrii. Astu-feliu instrainádu-ne cu totu simpatiele popóreloru nu vomu mai avea nici unu spriginu in acea opiniune publica care moderéza si impiedeca adese-ori fapte nelegiuite, crime mari comise in cabinetele loru de capetele incoronate, si a cároru victime suntu adesea esistenti'a nationiloru. Unu poporu intregu, greu comite o mare nedreptate, unu omu o face usioru si mai alesu acei ómeni pentru cari calculele diplomatice si sollicitárilé egoismulu suntu motivele principali de actiune.

„Este deci de cea mai imperiösa necesitate cá guvernulu nostru sa nu stea asiá de impassibile facia cu furtun'a pornita de jidovi contra nóstra

le faca, legile statulu, statutele municipali si comunali si orenduielele familiei sele (§. 2. d.).

Imputernicirea, care i-o dau legile fia-cáruu omu din statu, cá sa seversiéscá dupa voi'a sea libera anumite fapte, se numesce dreptu.

2. Legile statulu au in vedere, cá drepturile fia-cáruu omu sa se recunósca si sa se respectéde de cátra toti cei'a-laltii.

In deplina valóre se arata dreptulu numai in statu (§. 3.).

II. Cum se nasce dreptulu?

1. Dreptulu este dupa inceputulu seu o orenduie ddiéscá. Ddiéu a datu ómeniloru dela inceputu dreptulu, sa traiesca si sa-si castige pánea loru, fára de a se vatemá unii pre altii, pre acestu pamentu.

Inse dreptulu s'au desvoltatu apoi prin judecat'a ómeniloru, dupa cum ne dovedesce acést'a istori'a genulu omenescu.

2. Dupa ce se inmultira ómenii pre pamentu, si asiá inceputa a se redicá din loculu nascerei loru sume numeröse de familii si a-si cáutá altu locu mai mare spre locuintia, prin acésta mutare se formara tieri nóue si popóre nóue (§. 2.)

Familiele unui poporu erau impreunate între sine prin aceea, ca se ajutorau impreuna; cá sa se ajutorésca impreuna, aretara o vointia comuna, si-si facura orenduielele pentru toti. Astfeliu aflámu

pentru o neleguire comisa de ei. Pentru ce avemu agenti in strainatate? Cari suntu afacerile cele insemnate ale tierii pre cari le represinta? cum sustienu ei prestigiulu nostru de poporu déca nu suntu in stare a face sa se publice o nota a ministrulu nostru in unu organu mai insemnatu alu presei straine? Singur'a föia „le Nordu,” — care nu e o föia francesca, ci rusasca scrisa frantuzesce, a publicatu acea nota si ne a sustienutu ce-va. De altmintrele nici o alta gazeta straina. Déca domnii reprezentanti ai Romániéi cáuta in acestu modu de interesele ei, atunci potemu asicuré ca cheltuiiele ce se facu cu domnii agenti, suntu numai cheltuieli de lucsu cari aru potea sa dispara din bugetu. Ce sa mai dícemu de cele 10,000 galbeni alocate pentru spriginirea adevéruului de cátra bugetulu tierii nóstre si care se cheltuescu nu se scie cum, de vreme ce in unu casu asiá de gravu cá acelu actualu nu se vede urm'a de intrebuintiarea loru?

In sfersitu „Uniunea Liberala” dela 4 Iunie publica o petitiune a jidoviloru din Iassi cátra prefectulu localu, prin care ceru, — ei... progresistii civilizatei Europe, — a incungiará orasiulu Iassi cu zidurile Chinei ca asiá ordona Talmudulu.

Reproducemu si noi tóte actele spre a servi cá piesse justificative ca in adevuru románii facu cestiune religiösa, proba ca nu voru sa satisfaca... just'a cerere a jidoviloru spriginita pre Talmudu:

„S'a vorbitu multu de jidani in pres'a straina si in pres'a nóstra, de cându cu cestiunea profanárei catedralei dela Ismailu. S'a acusatú justiti'a juratiloru de partinire pentru románi; s'a acusatú poporulu románu de ingorantia si de fanaticismu si tier'a nedemna a se guverná de sine. Pucinu a lipsitu sa vedemu organele jidovesci, de aicea si din afara, cerendu dreptulu de epitropia pentru jidani asupr'a romániloru!..

„Noi punemu sub ochii tuturoru acestu actu autenticu jidovescu, spre respunsu la toti si la tóte, si dícemu romániloru: iéta pána unde merge cutediarea jidovésca. Nu ne vomu mirá déca máne o alta cerere se va face Metropolitululu nostru primatu, pentru circoncirea tuturoru romániloru cá astu-feliu sa nu se lovésca legea Rabinica!!

Iéta actulu in estenso:

— Copi'a de pre petitiunea evreiloru I. Korovitz, Aronu Rabinovici si Smil Sin Moise adresata prefecturei politiei Iassi la 27 Maiu 1872. Tramisa primariei de Iassi prin adres'a prefectulu de politie nr. 4007.

Domnule prefectu,

Este statornicitu ca dupa religiunea mosaica din impregiurulu orasiulu acestu'a sa fia unu semn ca otariulu orasiulu de loculu ce remáne afara de orasiu; acum lipsesce o cumpana de asemenea otaru la Barrier'a Copou si o cumpana la Barrier'a Tiutor'a, si suntu chiaru luate mesuri pentru instituirea la locu a unoru asemene. Inse fiindu ca lips'a unoru asemenea cumpei este förte lovitóre pre religiunea mosaica, precum ne amu informatu,

dreptulu desvoltandu-se deodata cu desvoltarea si formarea popóreloru.

Tóte orenduielele recunoscute, prin cari se otaresce, ce are sa faca si ce sa nu faca unu poporu dimpreuna cu ai sei, forméza dreptulu pozitivu alu aceluia-si poporu.

3. Singuraticé propositiunii de dreptu (legi) se nascu parte prin obicinuirea vointiei poporulu, parte prin activitatea unei autoritáti a stapanirei, carea otaresce, ca ce sa aiba valóre de dreptu in tienuturile ei-si supuse.

Astfeliu avemu a deosebí dreptulu dupa obicei si dreptulu legalu (prescriu prin lege).

Asiá dara dreptu legalu se numesce acele orenduiele, cari s'au intocmitu de cátra nisce reprezentanti alesi din're cetatienii statulu, si s'au intaritu.

Astfeliu avemu a deosebí dreptulu dupa obicei si dreptulu legalu (prescriu prin lege).

Asiá dara dreptu legalu se numesce acele orenduiele, cari s'au intocmitu de cátra nisce reprezentanti alesi dintre cetatienii statulu, si s'au intaritu (sanctionatulu) de cátra mai marele statulu (§. 15. b.).

4. Legile poruncescu ce-va, séu opresou dela ce-va, ori prescriu nisce regule, dupa cari sa se ingadiésca ce-va ori sa se pedepsésca gresielele (§. 2. d; §. 3. a; §. 10. c; §. 14. f; §. 15. b.);

5. Legislatiunea (intocmirea si sanctionarea legiloru) este unu atributu alu celei mai inalte puteri a statulu.

sî pîna la infintiarea unoru asemeni cumpeni, religionea este de-o cam-data lovita, sî miscati de asemenea din tînguirile adresate noue de mai multi israeliti, — sub-semnati unii din poporani venim prin acest'a d-nule prefectu a ve rog'a sa bine-voiti a ne dá permissiune cá pre locul fia-cárei'a barieri din susu dísele sa punemu provisorminte cáte doi capriori si pre ele trasa o alia care sa stea in locu de cumpeni, pîna la infintiarea cumpeniloru, si prin acest'a ve-ti face unu actu de dreptate: ve-ti face ca religionea nu va fi cum este lovita si pre comun'a nu jignesce nimic'a si de aceea sa ne admíteti acésta cerere."

"Primiti, etc."

(Iscaliti) I. Horoviti, Aronu Rabinovici si Smil Sin Moise.

Resolutiune. Pre de o parte la staruintia, se va aretá suplicantiloru ca numirea si infintiarea unoru asemenea barieri in Români'a se reguléza de cátra primariile respective in interesulu generalu alu comuneloru iéra nici de cum de prefectura, cu discretiunea de a abondá in ideile cutarui'a séu cutarui'a cultu; pre de alta parte copia de pre suplic'a de fatia se va tramite onorab. primarie locali; singur'a competinta in asemenea materii.

(Iscalitu) Prefectu Latiescu.

"Primari'a a respunsu prefectului ca o asemenea petitiune jidovésca fiindu o insulta pentru orice autoritate românesca care se respecta, o inapoesece prefecturei neputendu sa o pastreze in arhivele municipale ale Iassiloru."

Déca d. Dimitrie Ianu Ghic'a aru fi justu, si déca parintele d-sele aru fi impartiale, aru indemná tatalu pre fia si fiulu s'aru grabi a se supune, traducendu in limb'a englesca tóte piesele de mai susu, cu aceste cuvinte din introducerea brosiurei lordului Macaulay inse fresce in sensu inversu, nu astu-feliu cum le reproducemu noi de pre brosiur'a dlui Dimitrie Ioanu Ghic'a:

Cátu de admirabile se póte aplicá scrierea de facia asupr'a israelitiloru din Români'a, cum intr'adeveru, cu mici schimbári de vorbe, intregulu essay se póte adoptá acelor'a — si fapte in tier'a nóstra!"

"Tromp. Carp."

Varietáti.

"* * Umanitate si inteliginti'a in armat'a austriaca. Soldatii din corpulu de geniu, ce suntu ocupati cu lucrárele palatului espositiunei universale din Vien'a, si suntu compusi din boemi, au facutu intre ei o colecta pentru compatriotii loru, ce au saracitu din caus'a inundatiunei, si au predatu sum'a rezultata de 30 florini, care este destulu de insemnata, in proportiune cu micile salarii ce primescu, capitanului, rogándulu a o espedá la destinatiunea sea. Acest'a refusándu cererea loru intr'unu modu nu prea delicatu, ordoná de a se dá banii inderetu fia-cáru'i'a si díse „ca aru fi preferatu mai bine cá toti acei

cáni din Boemi'a sa se fi inecat." Noi observámu numai, ca soldatii toti boemesi au trebuitu sa taca si sa asculte, cáci I. R. capitanu este actualminte superiorulu loru, care in totudé-un'a trebuie sa se silésca, de a-si atrage dragostea si stim'a supusiloru sei, — dupa reglementu.

"* * (Peixotto si evreii). Este cunoscutu ca consululu Stateloru-Unite, fiindu evreu este celu mai infocatu aperiatoriu a connatiuniloru sei dela noi. Sub auspiciile lui s'a fundatu divariulu „Rumánische Post“, acea care respandesce in strainatate atátea vuete false despre noi pentru cá sa fimu siliti prin pressiuni interioere a dá drepturi politice evreiloru. Pîna acum spriginulu datu de dlu Peixotto erá nu numai moralu ci si materialu. Acum insa dlu Peixotto si-a luat de séma ca a scóte bani din punga pentru coreligionarii sei, este cam prea multu si de aceea adresándu-se cátra comunele israelite din tíera le-au spusu ca ajutorulu seu moralu este totu-déun'a gat'a sa-lu dee (fiindu ca nu-lu costa nimic'a!) dara ca subventiune nu mai póte dá. In urm'a acestei declaratiuni, comunele israelite au otaritu a face abonati intre evrei pentru a sustiené fóia. Cei mai multi israeliti, chiaru acei ce nu sciú ceti, suntu siliti sa se abonodie, si intielegemu prea cu multiamire, cáci pîna la capetarea drepturiloru loru politice, bietii croitori, ciobotari, si buccingii vedu ca li se duce din punga cáte 26 franci pre anu. Pentru a nu-lu sparie insa abonamentulu se face deocamdata numai pe trilunile.

"* * (Un testamentu.) Unu calogaru, care din pomenile adunate din suburbiulu St. Germain, a ajutat pre mai multi seraci din suburbiulu St. Jacques, mari de corendu, lasandu armatoriulu testamentu prin care dispunde de averea sea: „Eu lasu 1, lui Abbé Michaud, cartea mea de rugaciune pentru ca nu cunosce pre a sea; 2, d-lui Jules Favre mant'a mea preoliesca pentru a-si acoperi cu ea rusinea; 3, d-lui Gambet'a cingátórea mea, care odata va indeplini unu bonu serviciu in giurulu gátului seu; 4, d-lui Thiers unu volumu din operile sele, pentru alu mai ceti inco odata si 5, trais'ta mea Franciei, cáci ea curendu va avea nevoie de ea.

"* * (Trasnete). In nóptea de 29 spre 30 ale espiratei luni Maiu, locuitorulu Dumitru Draghici, din comun'a Scaesti, districtulu Doljiu, care se aflá la câmpu cu trei boi ai sei la pasiune, a fostu trasnitu dimpreun'a cu boii, remanendu la momentu mortu. — Totu in aceea-si dí a caditu trasnetulu pre cosiulu casei locuitorului Marinu Badea din comun'a Titolesti, districtulu Oltu. La vatr'a sobei se gaseau, in acelu momentu, femeea Ilinc'a, sotia numitului locuitoru impreuna cu unu copílu alu seu. Cándu a caditu trasnetulu, copílu a fostu aruncatu tocmai la us'a casei, dara fára a i se intemplá vr'unu reu; iéra femeea se afla fórté bolnava avendu mai totu corpulu negru. — In nóptea de 29—30 Maiu, aprópe de diua locuitorulu Pervanu Constantinu din comun'a Devegél-Comanc'a, districtulu Romanati, aflándu-se la câmpu cu plu-

gulu pentru arátora, a caditu asupr'a-i unu trasnetu care i-a spartu capulu, i-a párlitu hainele si i-a arsu corpulu si pre data a si muritu.

La comun'a Draghiceleu, din acelu districtu, in aceea-si dí, venindu unu nooru cu plóia si fulgere mari, a caditu trasnete pre mosi'a Liéeni, unde pre câmpu erá cu plugurile mai multi locuitori; a ametitu dintr'ensii cea mai mare partu, iéra doi anume Iordache si fratele seu Ilie, le-a fostu mai reu, primul a versatu veninu si secundulu i s'a luat poterea picíóreloru; inse acum se simtu mai bine. Totu in diu'a de 30 Maiu, la órele 6 de diminetá, dintr'unu nooru cu plóia, a trasnitu in mijloculu câmpului între Caracalu si Redea, pre individulu Marinu Nicolae Masiu, si unu bou alu seu ce-lu avea injugatu la plugu, remanendu amendoi mortu.

In diu'a de 24 a espiratei luni, venindu o fortuna mare la arondimentulu comunei Copacio, din districtulu Vlaso'a, s'a trasnitu si altariulu bisericeii din acea comuna, cadíendu putienu tavanulu, fára inse a se prinde séu a se face alta stricaciuni. — In diu'a de 22 Maiu, pre la órele 8 sér'a, venindu fortuna mare, a caditu trasnetulu in unele din apartamentele (arestolu) primariei comunei Dragomirescii din districtulu Némtiu, intrándu prin verfulu acoperementului, a mersu prin unu parete unde darí-mendu sob'a si dóue ferestre, a esito afara prin alta parte a acoperementului spargándulu prin trei locuri, fára inse sa causeze altu reu. — La 44 Maiu, pre la órele 8 dupa amédi, in comun'a Dumitrescii, judetiulu Ramnicu-Saratu, a trasnitu unu ciresiu, omoríndu si 3 miei ce erau sub acelu arbore. La 14 Maiu, in comun'a Cornatielu, din judet. Putna, s'a trasnitu hanulu din drumulu mare, stricándu numai sob'a, fára a lovi pre ómenii care erau iná-outru. In nóptea de 22 Maiu, in comun'a Clipesti, districtulu Putna, s'a trasnitu unu calu alu locuitorului Ioanu Mincea. In diu'a de 24, Maiu, órele 12 din dí, la comun'a Buceu, districtulu Ialomiti'a, a trasnitu o iépa a locuitorului Vasilie Iordake, care a si muritu pre data.

"* * Cándu seculu a cine-va tárdiu.

Unu doctoru din Temisiór'a avendu obiceiulu de a se culcá tárdiu, fú spariatu intr'o nópte, precum anuncia o fóia de acolo, de cátra unu fenomenu prea superatoru. Erá mai tárdiu de mediulu nop-tiei, cándu elu, sosíndu acasa si voíndu a se pune in patu, audi din partea ferestei o voce lamentabila care strigá Josefú. Fiindu ca acest'a erá adevératulu seu pronume, doctorulu nu potú sa créda, ca s'aru potea intielege pre altulu si se duse la feréstra unde i se presentá unu aspectu ce-lu ingrozí. Optu séu diece stafii steteau afara intr'unu semi-cercu, fia-care cu cáte o luminarica de céra in mána si strigau numele lui. Suntu pucini ómeni, care sa nu fia coprinsi de fric'a sta fiiloru; la doctoru inse acest'a este si mai greu, cáci nu póte sci, déca unulu séu altulu din ele n'au fostu tratatu de cátra elu. Doctorulu cu tóte acestea se sustienú barba-tesce, pîna cándu un'a din acele figure obscure rostí

vatu, se numescu cu unu cuventu dreptulu privatu.

II. Dreptulu publicu.

1. Mai marele statului are dreptulu (§. b.) a intari (sanctiuná) legile statului si a face puneri la cale, cá tóte diregatoriile statului sa se silésca a marí fericirea din lantru a tuturor cetatieniloru statului, cátu si a sustiené védi'a statului fatia cu alte state.

Diregatoriile statului preste totu au dreptú a face cercetári asupr'a celoru vinovati, a pedepsi pre cei vinovati, a dojeni si a impacá pre cetatienii cei invrajbiti unulu cu altulu, a tiercé ómeni armati pentru securitatea cetatieniloru si a statului intregu, a scóte dela cetatieni contributiuni pentru acoperirea speseloru statului.

2. Dreptulu a dá legi si a ingrigi pentru securitatea publica (dreptulu statului); de a propasi dupa nisce regule anumite intru a face cercetári asupr'a celoru vinovati (dreptulu procederei); dreptulu de a pedepsi pre cei vinovati (dreptulu de a osendi); dreptulu de a veghiá asupr'a cetatieniloru, cá adeca pre cetatienii cei invrajbiti sa-i impace, iéra pre cei gresii sa-i prinda si sa-i deo pre mána judecátiei (dreptulu politienescu); dreptulu de a recrutá si tiené soldatii (dreptulu militariu); dreptulu de a pune si scóte contributiuni (dreptulu finantiaru) — tóte aceste drepturi ale statului se numescu cu unu cuventu dreptulu publicu. (Va urmá.)

In statulu Ungariei se decídu legile de cátra dieta (cas'a deputatiloru si a magnatiloru) si se intarescu de cátra regele (§. 15. b, c.).

Se concede insa si diregatoriiloru din deosebitele tienutori municipale, precum si diregatoriiloru din deosebitele comune ale statului, a-si intocmi orenduiele (statute) pentru afacerile loru din lantru, dupa cerintiele impregiuráriloru locali care apoi se intarescu de locarile competenti (§. 6. a; §. 12. b;).

B. Specificarea dreptului.

Legea prescrie drepturi si detorintie pentru fia-care omu in parte (dreptulu privatu), dara prescrie drepturi si detorintie si pentru diregatoriile statului (dreptulu publicu — §. 3. c.). Este apoi si dreptulu bisericescu; de óre-ce fia-care omu este totu deodata si membru alu unei comunitáti bisericesci.

I. Dreptulu privatu.

1. Legea da fia-cáruí omu din statulu dreptulu, de a fi recunoscutu cá persóna cu voia libera; legea sentesce corpulu, viéti'a si onórea fia-cárei persóne (da fia-cáru'i'a — dreptulu de a fi scutitu).

2. Legea da fia-cáruí omu dreptu a munci si a-si agonisi avere, fára de a vatemá pre altii. Fia-care omu are dreptu a se folosi de averea sea dupa vointi'a sea. (Dreptulu acest'a se numescu altmintrea dreptulu proprietáiei).

Déca da vre-unu omu (unu credinciosu) altui'a (unu detornicu) o parte din averea sea im-

promutu, atunci are creditorulu dreptu sa pretinda dela detornicu (pre temeílu inscriisului — zapisului — facutu intre ei) nu numai averea imprumutata, ci si pentru acest'a o respata anumita (camata).

Déca cine-va (cá stapanu) da altui'a (cá servitoriu) o plata, cá sa-lu ajute la lucrárele sele; atunci stapanulu are dreptu, sa pretinda (pre temeílu invoicei — contractului — facute intre ei), cá servitoriulu sa-i munciasca cu onestitate si servitoriulu este detoriu sa o indeplinésca acest'a.

3. Eia-care tata de familia (§. 1.) are dreptu sa-si faca orenduiele in cas'a sea, si sa-si créscá copíii sei dupa voi'a sea. (Acelu dreptu se numescu dreptulu familiaru).

Averea sea o lasa copiiloru sei, cándu este elu aprópe se móra.

Dupa-ce móre tat'a, ajungu copíii cei nevrestnici (minoreni) sub ingrigirea unui tutoru.

Copíii numai dupa ce au crescutu mari (au ajunsu maioreni), adeca dupa ce au trecut de 20 de ani, suntu in stare, a esi de sub ingrigirea tutorului loru si a se folosi de drepturile cetatienesci, care li se cuvínu (§. 7 b; § 9 d; § 13 b; § 14; § 15 d.).

Cei slabi de minte (smintiti) inea stau sub tutoratu.

4. Drepturile (de a fi scutitu, dreptulu proprietáiei, dreptulu familiaru), care se cuvínu (se dau prin lege) fia-cáruí omu din statulu, cá omu pri-

unu discursu, dara unu discursu prea ingroditoriu. Atunci numai apucă o țezere mare pro doctorulu încâta se ascunse sub invelitorea pre care o trase presta urechi, unde au statu astu-feliu fâra a se miscă câtu-si de puoinu pâna a două di. Că tôte cercetările, facute de politia, care fû inșciintia despre acést'a, nu s'au potutu dá de urm'a acestei in-templâri.

**** Unu duelu fôrte originalu.** Unu duelu prea originalu avu locu de curendu in apropiere de Sântu-Francisco, in Californi'a doi sapatari de auru, Jose Priedo si James Tadermann, adunara o suma considerabila de auru in bulgari si nasipu si le depusera intr'o pescera, ce le servea de locuinta. Totala mergea bine unu tempu indelungatu, pâna cându in lun'a trecuta se sfadira dela o carafa de rachiu, si care sfada se termină cu unu duelu. Ambii combatanti neavendu revolvere la dansii, conveneau de a se bate cu bulgari si bucati de pamentu ce contineau auru. O ôra dupa acést'a alti sapatari de auru gasira pre ambii combatanti scaldati in sânge. Tadermann eră dejă mortu fiindu lovit cu unu bulgaru de auru in valóre de 7—8000 franci. Totu corpulu eră turlitu si in dosu se gasi cá 60,000 franci in numerariu. Priedo respira inca, dara starea lui nu eră mai preferabila, căci primise si elu râni cu bulgari in valóre de 5—6000 franci. — Lucrulu celu mai curiosu la tóta afacerea acést'a este inse, ca duelulu se gasi in regula si nimenea nu contesta, pre Priedo de ereditaru alu lui Tadermann.

**** (Vertegiu ri).** In comun'a Ciuresti, din districtulu Tutov'a, la 26 Maiu trecutu s'a radica despre Nordu unu noru fôrte intunecosu inșocitu de unu vertegiu fôrte puternicu care a produsu mai multe stricaciuni prin tôte locurile pre unde s'a produsu.

Mór'a de ventu cu o casa de lemnu care eră alaturi, proprietatea preotulu Lazaru Nichiforu, au fostu sfaramate; dela mór'a a fostu luat acoperisiulu si mai multe scanduri dela pareti; iera dela casa s'a ruptu unu parete care prin forti'a acelu vertegiu, a fostu aruncatu in fondulu hrubei care se află intre mór'a si casa, luându totu-deodata si acoperisiulu acelei hrube. Doue vase, care erau dina-intea morei desiarte au fostu radicate in aeru, aruncate in fundulu unei ripe si de acolo întorse inapoi cu mai multe dóge sfaramate.

Schimbandu apoi de locu, a luata invelisiulu dela dóne case care se gaseau alaturate. De acolo mergendu intr'o câmpia unde se aflau nisce vitiei la pasiune, a radica pre acei vitiei la o inaltime cá de o prajina, care, dupa ce au fostu tienti in aeru in tempu de vre-unu minutu, au fostu ierasi lasati binisioru la pamentu, fâra a suferi nici o vatemare.

Apoi de acolo, luându directiunea satului, a luatu invelisiurile dela tôte casele si pâturile pre unde au trecutu in numeru de 15 séu 20 cladiri si a smulsu din pamentu mai multi arbori grosi si be-trâni. In tempulu acést'a, locuitorii trageau clopotele si faceau rugaciuni.

In diu'a de 30 Maiu pre la 4 ôre dupa am, a inceputu plóie torrentiala pre la comunele Viziru, Carliti'a, Lacu-Rezi, Caragie'a, Zavói'a, Flésc'a, Batogu, Bordeiu-Verde, Stancuti'a, Bertesti Volizesti si Filu, din districtulu Brâil'a, care a duratu pâna la 7 si jumetate ôre sér'a, asiá cum nu s'a mai pomenitu, căci suprafati'a pamentulu eră unu luciu de apa.

La inceputu a fostu cu piétra si cu ventu re-pede care a culcatu la pamentu parte din produc-tele mai mari, rupendu chiaru si din porumbu, si in comun'a Bordeiu-Verde a darimatu 6 cosiere, iera la comun'a Flésc'a, formandu-se si unu vertegiu, a radicate o caruti'a a unui locuitoriu cu unu baiatu si doue palarie ce erau in trens'a; baiatulu a cadiatu josu indata, fâra a suferi vr'unu feliu de betejia, caruti'a a cadiatu josu mai târdiu sferemata cu de seversire, iera palariile nu s'au mai gasitu.

Totu atunci la comun'a Viziru, din acelu ju-deti'a, a cadiatu trasnetu asupr'a unui calu ce a re-masu mortu in locu.

**** Imperatulu Japoniei.** Micado (Imperatulu Japoniei) traia, suntu acum doi ani nu-mai, in intrulu palatelu sele si persón'a sea sânta, nu se arată de locu poporului; astadi inse Maje-statea sea se arata publiculu deschisu; elu com-unică cu amabilitate cu Japoniesii sei si cu ómenii

ce sosescu din Europ'a; dejă se vede o resolutiune formala ca descendintele dieiloru nu mai despre-tuesce omenirea precum facea pâna acum'a.

Elu se scóla pre la 7 ôre dimineti'a si se ocupa cu autorii clasici japonesi, pre care-i esplica in-ventiatulu Fukub'a. Dupa unu repausu, cam pre la 10 ôre, elu invelia limbele si literatur'a Europei, intre care si germana. Pentru aceste obiecte are de profesore pre domnulu Catoh. Stodiele sele de predi-lectiune suntu geografi'a, istori'a si fisiologi'a.

Dupa unu altu repausu, elu primesce pre unulu din ministri, care vine sa-i faca espunerile sele. Imperatulu ia unu mare interesu la tôte afacerile de administratiune si intra in tôte detairile, pentru a se convinge de starea in care sa gasesce tiér'a! Aceste siedintie se tienu in tôte dilele, in tempu de mai multe ôre, si numai dupa terminarea loru, Mi-cado face miscări corporale; elu incaleca séu se preumbla intovarositu de o mica suita pre stradele din Yeddo si suburbii. Câte odata deguisatu, face excursiuni pentru a potea observá tôte in linisce si fâra a fi cunoscutu.

La inturnarea sea acasa, elu cetesce cu in-ventiatulu domnu Saito, clasicii chinesi si sér'a aduna la elu unu cercu de barbati instruiti, mai alesu din acei care au visitatu Europ'a. La acésta adunare elu chiama si mai multi oficiieri din armata terito-riala si marinara pentru cá sa se initieze cu lucruri binefacátore. Alta-data la asemenea adunâri luau parte numai barbati, ce aveau ranguri inalte; astadi inse nu se mai tienu in séma nascerea, nobleti'a si rangulu, ci numai cultur'a scientifica si meritulu cátra tiéra si poporu.

Tenno (imperatulu) este in proportiune ce-va mai mare si mai inaltu decâtu japonesii; elu pórtu pâna acum imbracamintea ce pórtu obicinuitu mag-natii (Samurai) tierei, numai ca pantalonii sei nu suntu inchisi, ci albi. Se crede inse ca pre viitoriu se va imbracă europenesce precum multi din func-tionarii sei au si facut'o; cátu pentru preumblarile sele elu a adoptatu de multa papucii si cismele europene.

Inainte Micado se servea cu dame de ale pa-latulu, pre cându serviciulu actualulu Tenno se compune numai din barbati. Elu este unu discipulu zelosu pentru cultura si reforme; aplicatiunea sea nu obosiesce si traiulu seu este simplu.

Imperatulu japonesu merita in tóta puterea cu-ventulu stima si admiratiune. Se vorbea la Yeddo in lun'a Ianuariu ca dupa inturnarea ambasadei va intreprinde si elu o calatoria in Americ'a dela Nordu si in Europ'a pentru a vedea si visitá in persóna pre imperatii si regii, cu care Japoni'a au incheiatu tratate.

De aru dotá numai Dumnedieu pre acestu es-celentu monarcu cu o viatia indelungata si fericita.

Ad. Nr. 13,802 1872.

Concursu.

Pre bas'a inaltulu decretu alu Maj Sele imp. reg. apost. dela 29 Maiu a. c. referitoriu la ocu-parea catedreloru profesoralu, insirate mai la vale, la universitatea de Clusiu, ce se va deschide in anul scolasticu 1872/3, prin acést'a se publica concursu.

Cu aceste catedre, déca se voru ocupá prin profesori ordinari, suntu impreunate salarie de câte 2000 fl., pre lánge aceea 300 fl. bani de cortelu si o urcare a salariulu cu 300 fl. totu la 10 ani de servitiu, — déca inse se voru numi profesori extraordinari salariulu acestor'a va fi 1200. si 250 fl. bani de cortelu.

Catedrele de ocupatu suntu urmatórele:

I. La facultatea juridica-politica:

- Istori'a universale a dreptulu europénu si alu patriei.
- Dreptulu privatu si montanisticu alu Un-gariei si alu Transilvaniei.
- Dreptulu privatu austriacu.
- Procedur'a procesuale, dreptulu comercialu si cambialu.
- Dreptulu románu.
- Dreptulu naturalu si enciclopedi'a.
- Dreptulu penalu.
- Dreptulu publicu ungurescu.
- Canosciintele legiloru administrative si fi-nantiarie.

k) Dreptulu eclesiasticu catolicu si dreptulu feudal.

l) Statistic'a.

m) Politic'a constitutionale si administrativa.

n) Economie'a nationala si sciintiele finantiarie.

o) Dreptulu eclesiasticu protestantu, greco-orientalu si unitariu.

Este de insemnatu, ca catedr'a dreptulu ecle-siasticu protestantu, greco-orientalu si unitariu se va impreună, dupa calificatiunea petentulu, cu un'a din catedrele mai susu-insirate.

II. La facultatea de medicina si chirurgica:

- Anatomi'a descriptiva si topografic'a.
- Anatomi'a patologica.
- Fisiologi'a si histologi'a.
- Patologi'a generale, terapi'a si farmalogi'a.
- Patologi'a si terapi'a medicina speciala.
- Patologi'a si terapi'a chirurgicala speciala.
- Mositulu si genecologi'a teoretica si practica.
- Sciintiele teoretice si practice despre vin-decarea ochiloru.

i) Medicin'a forensa.

k) Patho-Chemi'a si chemi'a organica

l) Epizootologi'a si politia veterinara.

III. La facultatea filosofica:

- Fisic'a experimentale.
- Fisic'a superióra.
- Matematic'a superióra.
- Matematic'a elementara.
- Chemi'a.
- Zoologi'a si anatomi'a comparativa.
- Mineralogi'a si geologi'a.
- Botanic'a.
- Filosofi'a.
- Pedagogi'a.
- Istori'a universale.
- Istori'a patriei.
- Sciintiele ausiliare ale istoriei.
- Geografi'a generale si comparativa.
- Filologi'a latina.
- Filologi'a elina.
- Filologi'a si literatur'a magiara.
- Filologi'a si literatur'a germana.
- Filologi'a si literatur'a romána.

Concurentii au de a-si indreptá suplicele pro-vediate cu unu curriculum vitae si cu aclusele de-spre lucrările loru didactice si literarie séu aplica-tiunea de pâna acum, precum si despre alte merite, si adeca, déca se afla dejă aplicati, pre calea au-toritátiloru, la din contra nemidlocitu la ministeriulu subsemnatu celu multu pâna in 10 Augustu a. c. Bud'a, 11 Iuniu 1872.

Dela ministeriulu r. ung. de cultu si instructiune publica.

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei devenite vacante de pa-rochu din comun'a Danesiu protopresbiteratulu tractulu Seghisiórei gr. or. constatátore, din 1400 suflete se es-cric concursu pâna in 15 Iuliu st. v. i. 11 ôre ante-amédi, dupa care in diu'a secuenta se va efeptu alegerea de parochu. —

Emolumentele suntu:

- Cas'a parochiale cu o gradina de legumi si pometu.
- 25 fl. v. a. din cas'a alodiala comunale, pentru lemne de focu. —
- Portiunea canonica statátore din 22 jugere pa-mentu aratoriu, cositura si o via. —
- Venitulu stolaru usuatu. —

Cei ce voiescu sa competeze pentru ocuparea ace-stui postu suntu provocati a-si adresá suplicele loru in-circuite strictu in sensulu Stat. Organicu § 13, — la sub-scrisulu, documentându celu putienu absolvirea gimnasiulu inferioru, — cunoscenti'a limbiloru patriei, in fine ca au fostu inventatori cu portare buna morala, si progresu lau-dabilu. —

Preotii sântiti inse, numai dupa concediulu docu-mentatu dela Pré Ven. consistoriu archidiececanu potú sa concure la susu-numit'a statiune.

Staveritu in siedinti'a comitetulu parochiale románe gr. or. din Danesiu in 17 Iuniu 1872. st. v.

In conuelegere cu comitetulu parochialu.

Zacharia B o i u,

(1—3)

Protop. gr. or.